No. 2884 Zaterdag 21 September 1929. 46ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Uit het Curaçaosche leven door H. M. H.

ONZE VOLKSGEZONDHEID.

Een groot gedeelte onzer eilandbewoners leefde vroeger van het verkeer in onze mooie haven.

Maar dit verkeer gaf niet voldoende om de heele bevolking te voeden.

Veel is er toen geschreven ter verbetering van dezen toestand; veel beproefd en veel mislukt, totdat er industrie kwam, en deze bracht welvaart.

Tot nu toe is echter steeds overal ter wereld, industrialisatie gepaard gegaan met droeve misstanden; tot dusver bracht deze immer opeenhooping van menschen, des te ontstellender, naarmate de groote steden meer de kerkhoven der naties werden.

De directeur van den Amsterdamschen gezondheidsdienst schreef zeer terecht in een recent werk: „hoe samengestelder onze maatschappelijke verhoudingen, hoe grooter de bevolkingsdichtheid, des te meer zullen nieuwe behoeften zich naar voren dringen, welke door de overheid, voorgelicht door hygienisten en andere deskundigen, op juiste wijze moeten worden bevredigd, in het welbegrepen belang der volksgezondheid.

Deze te dienen beteekent vergrooting der volkskracht, volksgeluk en verbreiding van cultureele belangen."

[illegible] werd hier de laatste jaren [illegible] omdat de toename [illegible] ten groot was. [illegible] maar meer noodzakelijk en van groote[illegible] ter belang is een toename van de arbeidsprestatie.

En afgezien van factoren van opvoedkundigen en technischen aard, [illegible] we slechts noemen een arbeids[illegible] waaraan we dagelijks het [illegible] een opvoeren der indiv[illegible] mogelijk, indien [illegible] arbeidskracht bevorderd [illegible] door verbetering van den algemeenen gezondheidstoestand.

Deze verbetering zal een gezond geslacht geven, dat niet door ziekte is verzwakt, of op vroegen leeftijd wordt gedoemd tot ontijdige rust; ze zal ook geven een betere verhouding van geboorte en sterfte door een grooter geboorteoverschot en hoogeren gemiddelden leeftijd.

De rede van den Gouverneur bij de laatste opening van den Koloniaal Raad, getuigde dan ook van een socialen kijk, waar hij sprak: „ofschoon de gezondheidstoestand in het algemeen gunstig mag worden genoemd, brengt toch het groot aantal vreemdelingen, die zich hier komen vestigen of tijdelijk vertoeven, veel zorg en toezicht mee, en moeten alle krachten worden ingespannen, om den naam van een gezond eiland met de daad te handhaven." En gewezen wordt verder op de woningtoestanden, op het voortwoekerend kwaad der venerische ziekten en op het groote sterftecijfer der zuigelingen.

De belangstelling voor de volksgezondheid op Curaçao is eerder te weinig dan te veel. Gelijk van Kol in 1919 in deze aangelegenheid sprak van „onverstand en gemis aan medewerking der bevolking", zoo kunnen we thans na 10 jaren ook nog spreken. Maar zoo is nu eenmaal het gros der menschen. We hebben haast enkel oog voor ziekten. Zoolang we gezond zijn, waardeeren we onze gezondheid niet; doen of laten er ook zeer weinig voor; eerst in tijden van ziekte, komt de zorg voor het lichaam.

En wat Dr. Lampe zegt van Suriname, mogen we, geloof ik, ook van Curaçao zeggen: het Gouvernement behandelt en verpleegt, maar bijna nimmer worden ziekten voorkomen en bestreden.

Een groot geleerde heeft eens gezegd: dat de belangstelling voor *gezonde* menschen grooter en intensiever dient te worden.

Doch wat in de laatste openingsrede door den Gouverneur is gezegd, geeft hoop, dat ook voor Curaçao, zooals Dr. Schuurman Stekhoven schreef; „de eeuw der curatieve geneeskunde welhaast voorbij is en thans langzaam maar zeker de preventieve geneeskunde baan breekt, die er naar streeft kwalen te voorkomen."

Bij de behandeling van onze laatste begrooting, werd door een der leden ven den Kolonialen Raad een aanmerking gemaakt op de grootheid van den post Gezondheidsdienst, „die met bijna 100% die van 1928 had overschreden."

Bij een meer nauwkeurige beschouwing echter, zal men zien, dat dit wel wat hyperbolisch gezegd was.

Als we voor 1928 ons inwonertal in het geheele gebiedsdeel op 65 duizend zielen schatten, dan werd er in dat jaar, ruim 5 gld. per persoon aan medische verzorging ten koste gelegd.

In het jaar 1930, de kolonie dan rekenende op 70 duizend inwoners, zal het 8 gld per persoon geworden zijn. Lang dus geen 100%.

Dit cijfer is gelijk aan dat van Suriname, waarvan Minister de Graaff in 1924 zeide: dat in geen enkel gebied de regeering jaarlijks zulk een ruim bedrag voor dit doel beschikbaar stelt.

Maar in Suriname is niet, voor zoover ik weet, de reinigingsdienst bij de gezondheidsdienst ondergebracht, zooals in Curaçao.

En wanneer we dus juiste cijfers willen noemen voor de medische verzorging op Curaçao, moeten we het getal 8 met 3 verminderen, voor de 75 duizend gld. aan den reinigingsdienst uit te geven.

Zeer terecht ook antwoordde de Directeur van den G. G. bij de behandeling der begrooting, met de opmerking, dat de hygienische verzorging [illegible] een land niet moet [illegible] [illegible] illustratie zou hierbij kunnen worden aangehaald, de bekende geschiedenis van de Panamazone. De beroemde Kolonel Gorgas, die deze landengte, vroeger een der meest beruchte streken van de wereld, hygieniseerde en tot een gezond land maakte, had tot parool „Sanitation pays itself" goede hygienische maatregelen betalen zich zelf.

Wanneer we dan ook de begrootingen naslaan van onze moderne staten, dan zien we, dat de uitgaven voor de volksgezondheid een der hoogste posten vormen. In het nog onder zware oorlogschatting zuchtende Duitschland, sloot de laatste begrooting van het Pruisisch Ministerie van Volkswelvaart, met het respectabel cijfer van 42 millioen Mark. En Beieren, Saksen en Wurtemberg hadden betrekkelijk nog hooger posten.

Geldelijke uitgaven voor de Volksgezondheid, aldus van Kol na een bezoek aan de W. I. eilanden, worden ruimschoots vergoed, door toename van het levensgeluk en het voortbrengingsvermogen der inwoners. Ze kunnen veilig onder de productieve uitgaven worden gerangschikt.

Hoe staat het nu met de Volksgezondheid op Curaçao?

In ons Curacaosche leven is deze vraag van zeer groote beteekenis.

Ik ben op informatie uitgegaan bij den Directeur van onzen Openbaren Gezondheidsdienst, die me met alle bereidwilligheid te woord en ten dienste stond; die me gegevens heeft verschaft en verslagen ter inzage; die me niet alleen op papier, maar ook in de werkelijkheid op inspecties heeft getoond, wat hier op dit gebied nog te doen is. Werkelijk un mer à boire.

Behalve onze gezondheidsdienst hebben we hier ook nog een gezondheidscommissie, die in 1917 in het leven geroepen werd, ten einde het bestuur voor te lichten in zaken betreffende de volksgezondheid en den openbaren gezondheidsdienst bij te staan.

Over het jaar 1918 heb ik van deze commissie een verslag voor me liggen, waaruit blijkt, dat er maandelijks vergaderingen gehouden werden en ook maandelijks bij het bestuur werd ingediend een overzicht over den gezondheidtoestand der bevolking.

Of die commissie thans nog zooveel vitaliteit bezit?

Toch is het niet alleen nuttig maar noodzakelijk voor de zoo hoog noodige belangstelling in onze volksgezondheid, dat niet alleen het bestuur, maar ook het publiek op de hoogte is van dit Curacaosche belang.

We hopen in eenige volgende artikelen er eens wat over te vertellen. Voor alle kwalen, gebreken en tekortkomingen een oplossing te geven, acht schrijver dezes zich allerminst bevoegd; maar het doel is enkel de aandacht te vestigen, op verschillende cijfers en gegevens uit het Curaçaosche leven, die noodzakelijk verbetering vragen, en maatregelen daartoe eischen.

Uit de Pers.

Ondergang.

S. driestart in Het Centrum

Telkens weer klinkt uit Frankrijk de noodkreet op over de daling van het geboorte- en bevolkingscijfer.

Schijnt het soms, of er eindelijk verandering zal komen en een keer ten goede, spoedig blijkt wederom, dat het euvel eer verergert dan vermindert.

De gegevens zijn van een droevige, zelfs van een ontstellende welsprekendheid.

Frankrijk, dat honderd jaren geleden nog een eerste plaats innam onder de groote mogendheden, wat het aantal inwoners betrof, heeft die plaats sinds lang verloren, en vreemdelingen van allerlei landaard moeten voortdurend het tekort aan eigen menschen aanvullen.

René Bazin's bekende roman „La Terre qui meurt" vertoont zich met den dag meer als sombere werkelijkheid.

Hoe ernstig de toestand op het platteland vooral geworden is en hoe donker de toekomst, leert het volgende persbericht:

Het bevolkingsvraagstuk, het ernstigste van de vraagstukken voor welke Frankrijk een oplossing heeft te zoeken, heeft vooral in Bourbonnais een beangstigend karakter aangenomen. In den jongsten tijd is de ontvolking van dat gebied, het Departement van de Allier, het onderwerp geweest van twee verhandelingen, kort geleden in tijdschriften verschenen. Het eene artikel is van Augustin Bernard, professor aan de Sorbonne, het andere van Mauve, leeraar aan de normaalschool voor onderwijzers te Moulins. De bevolking van het Allier-departement is van 424.382 zielen in 1836 gedaald tot 354.693 in 1926.

Naar aanleiding van dit onrustbarend verschijnsel heeft een vertegenwoordiger van de *Petit Parisien* een onderhoud gehad met Joseph Viple, procureur van de Republiek te Moulins, die zich moeite geeft de welvaart van Bourbonnais, een landbouwers-gebied bij uitnemendheid, te bevorderen.

Overal, zoo heeft de zegsman van het Parijsche blad betoogd, valt de achteruitgang van ons landelijk gebied waar te nemen. Niemand ontkent daarvan meer de beteekenis. Boerderijen staan leeg, dorpen en gehuchten hebben een nooddruftig bestaan. De aanvankelijk kokette, riante dorpen van Bourbonnais, op de heuvels en in de dalen, in het vruchtbare Limagne of in het schilderachtig gebergte maken allemaal, zonder uitzondering, sterk den indruk van verval en verlatenheid. De klokketorens zijn niet becht meer, veel huizen zijn onbewoond en in sommige wonen alleen ouden van dagen. Over eenige jaren, over zeer enkele jaren, wanneer die oudjes verdwenen zullen zijn, zal de eenzaamheid haar wade over onzen bodem uitspreiden in afwachting, dat Italianen, Duitschers, jonge volken uit het oosten of het westen zich er van meester maken om hem bloei te brengen.

Hier behoeft geen woord bij.

Het is de ondergang van een land, die zich op deze tragische wijze voltrekt.

En een ondergang, die zich niet bepalen zal tot een bepaald gewest of een bepaald gedeelte, maar steeds meer zich veralgemeent en het geheele volk dreigt mee te sleepen.

DE KATHOLIEKEN IN HET KABINET.

Liberale meening.

De heer D. Hans wijdt in de Vrijheid een „Parlements-film" aan het nieuwe kabinet, waarin hij van de katholieke ministers het volgende tekent:

De premier jhr. Ruys de Beerenbrouck, heeft tot heden ongetwijfeld een voorspoedige staatsmansloopbaan. Na van 1905 tot 1918 op eervolle, maar niettemin geenszins opvallende wijze een mandaat in de volksvertegenwoordiging te hebben vervuld — hij drong zich nooit op den voorgrond — kwam plotseling het groote moment voor hem. Zijn benoeming tot commissaris der koningin in Limburg was hem een glorie, ook een familie-glorie. Hij was het slechts enkele maanden: plotseling stond hij aan het hoofd der regeering. Toen ging het een gangetje. Eerste kabinet-Ruys (1918-1922.) Tweede kabinet-Ruys (1922-1925). Voorzitter Tweede Kamer, minister van Staat: Nu: derde kabinet-Ruys.

Merkwaardig.

— Want dit is het typische van dezen staatsman: dat hij naar buiten niet steeds door schitterende kwaliteiten uitmunt. Hij maakt goeddeels door een zekere soberheid, nuchterheid en bescheidenheid in zijn optreden, volstrekt niet den indruk van een figuur-ingrooten-stijl. En toch d o e t hij alles, en, wat meer zegt, hij doet alles g o e d. Jonkheer Ruys is — met permissie gezegd — een binnenvetter. Ik heb van hooge ambtenaren, die hem van dag tot dag goed hebben leeren kennen en niet tot z'n geestverwanten behooren, zeer vleiende oordeelvellingen over hem gehoord. Trouwens twee maanden na zijn eerste optreden als minister-president in 1918 onderging hij al den vuurdoop. De Troelstra-revolutie. En die heeft hij inderdaad als een kerel doorstaan. Bovendien: hij is handig. Scherpzinnig. Hij is ook sober en eenvoudig. Heelemaal geen Arie Bombarie. Eén van die menschen, van wie je gemoedelijk maar veelbeduidend zegt: laat 'm maar schuiven.

Wie, als hij, op z'n 55ste jaar voor de derde maal minister-president is, met een voorzitterschap van de Tweede Kamer al achter zich en op z'n visitekaartje bovendien „Minister van Staat" — die mag inderdaad van een voorspoedige staatsmans-loopbaan spreken en die m o e t iets beteekenen, anders bereikt men zoo iets niet en zijn carrière is een sprekend getuigschrift.

Van de nieuwelingen, begroet ik met oprechte sympathie m r. D e c k e r s aan het hoofd van Defensie. Een knappe en vlotte figuur. Geen deskundige? Kom kom. Sergeant geweest. Veel studie gemaakt van militaire onderwerpen. Waarom zou de heer Duymaer van Twist, die zich in de Kamer van luitenant tot generaal op-interrumpeerde, wel deskundig zijn en de heer Deckers niet? Dat deze zich de kaas niet van het brood zal laten eten op het departement, daar ben ik absoluut zeker van.

Bovendien: de leiding van Defensie is vooral tegenwoordig, veel meer een militair-sociaal en militair-politiek dan een militair-technisch vraagstuk. En knappe burger-minister is in ouzen tijd juist op deze plaats gewenscht. Wanneer ik geen kwaad zeg van den heer Lambooy. Diens beleid in de Kamer was het laatste jaar zwak, maar aan het departement heeft hij zich van begin tot eind een kordaat en zelfstandig man getoond.

Ik was in het afgeloopen voorjaar met den heer Deckers op een (besloten) vergadering, waar het militaire vraagstuk behandeld werd.

Van militaire zijde werd sterk aangedrongen op het voeren van zeer bepaalde militaire propaganda in ons land: speciaal vertoon van troepen, van uniformen en andere hier niet nader te noemen maatregelen. Ik heb mij toen verooroofd daartegen te waarschuwen: de tijd voor een dergelijke propaganda is voorbij en, gezien de mentaliteit van ons volk, zou men — meende ik — een geheel onverwacht effect bereiken. Na afloop betuigde de heer Deckers mij zijn instemming met die opvatting.

Waarlijk: van hem is geen „militairisme" in den letterlijken zin van het woord te verwachten. Hij ziet sterk den maatschappelijken kant van het vraagstuk. Met groote belangstelling zullen velen in den lande zijn daden afwachten.

En wat m r. R e y m e r zal presteeren als minister van Waterstaat? De toekomst moet het leeren. Ook hij: een vlotte figuur, soepel in den omgang, mild in zijn contact, een populair burgemeester. Nu plotseling van niet-herkozen senator, gepromoveerd tot minister van Waterstaat. Aangewezen adres voor het oplossen van radio-vraagstukken, kanaalproblemen, spoorwegpersoneelpuzzles, Zuiderzeevisschers-raadselen enzoovoorts. De heer Reymer vindt dit werk blijkbaar gezellig en waarom zou ik hem geen succes wenschen?

Tenslotte. De nieuwe minister van Arbeid, m r. V e r s c h u u r. Wat moet ik mij over hem doen: verblijden of bedroeven? De journalistiek leidt tot alles. Letterlijk tot alles. Met weemoed gedenk ik hem als collega op de parlementaire perstribune, toen hij nog met een lodder-oog neerkeek op het gewoel beneden. Wie had dit toen ooit durven denken, collega? Maar nu, eerlijk gezegd, nu geef ik ook den moed niet op. Er zullen nog wel meer extra-parlementaire kabinetten komen, en wie weet. Waarom hij, en ik niet? Ik zit n o g op de perstribune.

INGEZONDEN

Savonet 11 September 1929.

Geachte Heer Redacteur.

Vergun mij s. v. pl. een plaatsje in Uw hier en in Holland veel gelezen blad. Toestanden als in dit artikel behandeld, moeten voor het algemeen welzijn, worden bekend gemaakt, zoowel hier als in het moederland.

Iedereen die onzen tegenwoordigen Gezaghebber kent, zal volmondig toegeven, dat het een man is van energiek aanpakken. De taak waarvoor hij staat, neemt hij op, in vollen ernst. Aruba zooveel mogelijk, gelijken tred te doen houden, met de snelle ontwikkeling van volk, en de steeds stijgende welvaart van land, is in alles zijn streven.

Maar, nu vraag ik ieder weldenkend mensch, of het geen ontmoedigend verschijnsel is, om tegen alle rede in, en geheel zonder objectieve gronden, dien man te zien dwarsboomen?

Vóór de komst van dezen Gezaghebber, waren er noch in Oranjestad, noch daarbuiten, fatsoenlijke wegen. Sinds hij heeft getoond, met kennis van 't vak, te kunnen werken, — als bewijs dienen de keurige, degelijke nieuwe straten in Oranjestad, — nu worden den man de noodige gelden ontzegd, om zijn degelijk werk in Oranjestad te voltooien. Voor de noodzakelijke verbetering der buitenwegen, laat men den man met een beroїde kas.

De groote en eenige verbindingsweg tusschen Oranjestad en St. Nicolaas, verkeert in een allertreurigsten toestand. De Gezaghebber is van goeden wil. Lag het aan hem alléén, reeds lang was er een begin gemaakt, met de verbetering van dien hoofdweg van het eiland.

Maar Curaçao blijft halstarrig de noodzakelijke finantieele hulp weigeren. Bestaan er misschien gegronde redenen voor die weigering?

Volgens mijn bescheiden meening, geen enkele. [illegible]

Zooals nu de zaken staan, is er meer dan genoeg geld aanwezig, om Aruba te *helpen*. Zonder buitengewone en niet te voorziene gebeurtenissen, zal Aruba steeds in betere finantieele condities komen. De Heer Henriquez en Cons. behoeven waarlijk niet bang te wezen, dat Aruba door het te geven wat het toekomt, een lastpost voor Curaçao zal worden. Want nu reeds, stort Aruba jaarlijks in de Koloniale kas, duizenden guldens meer, dan het van Curaçao aan finantieele hulp en steun ontvangt.

Alvorens de begrooting van dit eiland te beknibbelen, alvorens de noodzakelijke subsidie aan Aruba te weigeren, hadden de tegenstanders eerst het artikel van J. A. Snyders Jr. in het Aruba-nummer van „Neerlandia" moeten lezen. Daar staat: „Aruba met zijn goud- en phosphaatmijnen, is het eenigste eiland in de Kolonie, hetwelk geen subsidie van het moederland noodig heeft; integendeel, heeft dit eiland, in den loop der jaren millioenen guldens, in de Koloniale kas gestort."

Fi, mijnheer Henriquez, het kind heeft gewerkt, geslaafd voor zijn, eens gebrek lijdende moeder, en nu dat zelfde kind, tijdelijk in nood verkeert, nu weigert die moeder haar kind, de hulp en den steun die het zoo noodig heeft.

Zóó beschouwd, is het weigeren der aangevraagde gelden niet alleen een onbillijkheid, maar tevens een onvergefelijke ondankbaarheid.

Duizenden bewoners van Aruba, zoowel inboorlingen als vreemdelingen, die naar evenredigheid, allen dezelfde belasting storten, hebben recht op, laat ons maar blijven alléén bij de wegen, waarvoor de subsidie hoofdzakelijk is aangevraagd, — fatsoenlijke wegen. Nu die wegen zijn er niet.

De hoofdweg van Aruba, die Oranjestad verbindt met het zich dagelijks uitbreidend St. Nicolaas, is allerellendigst. Die mag en kan zóó niet blijven.

Hij is een ergernis voor eenieder die verplicht is dien weg te bewandelen of te berijden. En die zijn legio.

Honderden autos moeten dien weg dagelijks passeeren. Dit nu gebeurt niet, dan met meer of mindere beschadiging, zelfs vernieling, dier autos.

Voortdurend ziet men ze staan, als verminkte sukkelaars, langs en op den droeven lijdensweg. Het gebeurt, bijna ieder uur van den dag. Op het traject Oranjestad - St Nicolaas, passeert men meermalen, tot zijn ongelukkige slachtoffers, van dien geheel verwaarloosden en onderkomen weg.

Geeft men daardoor geen voedsel aan de gegronde klacht van honderden eigenaars en verhuurders van autos en trucks?

Sarcastisch hoort men ze vragen, of er nog niet genoeg belasting voor de autos en de trucks wordt betaald?

Daarbij komt nog, dat die hoofdweg van het eiland, dwars door een uitgestrekte „salinja" ligt. Nu, bij den minsten regen en bij hoog getij der zee, is dat groote stuk van den weg geheel verdwenen. Men is verplicht om, op goed geluk af, door een uitgestrekte, ziltig-modderige vlakte te rijden. De geheele auto wordt dan bedekt met een vuile salpeterachtige modder. Voor verf en ijzer, een wegvretend element.

Lezer, is het wonder dat op Aruba, een algemeene ontstemming heerscht, over de onverantwoordelijke wijze, waarop sommige leden van den Kolonialen raad, het eiland behandelen? Is het wonder, dat door een groot gedeelte, der 3 a 4000 vreemdelingen hier gevestigd, wordt afgegeven op het beleid der Curaçaosche regeering, die verblind door een slecht begrepen, en alléén schijnbaar, zuinigheidsgevoel, Aruba niet geeft wat het rechtens toekomt?

Waarom moet er, vooral in deze troebele tijden, voedsel worden gegeven aan den geest van ontevredenheid?

Deze vragen, mogen die leden, die met hand en tand, tegen den redelijken en billijken eisch van Aruba, om voldoende financieele hulp en steun van Curaçao gekant zijn, wel eens degelijk onder de oogen zien.

Zeker, er behoort moed toe en karakter, om een bedreven fout te bekennen, meer nog, om die te herstellen. Maar daarom juist, strekt het tot zoo'n groote eer dit volmondig en volkomen te doen.

Aruba eischt billijkheid, gezwegen van dankbaarheid, bij het bestuur der Kolonie. Naar die billijkheid, is door sommige leden van den Kolonialen raad niet betracht.

Heeren, nog eens, Aruba zal en moet [illegible] opponenten niet voldoen, aan den rechtvaardigen eisch van minstens 14 a 15 duizend zielen, welnu dan, dat de Hooge Regeering ingrijpe.

Dat is, dunkt mij, haar taak en dure plicht.

Er moet worden gehandeld. Niet later, nu, terstond.

Waarom den post der door den Gezaghebber aangevraagde gelden niet als een *minimum*, op een suppletoire of extra-suppletoire begrooting, nog voor dit loopende jaar, gebracht? Gebeurt dit niet, blijft men halsstarrig weigeren den actieven en voor Aruba edelvoelenden Gezaghebber te helpen en te steunen, dan verbittert men geheel onnoodig en roekeloos, het volk van Aruba. U dankend geachte Heer Redacteur, voor de verleende plaatsruimte. *Veritas.*

Koninklijke Nederl. Stoomboot Maatsch. VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:	
SS. „Van Rensselaer"	2 October.
SS. „Simon"	23 October.
SS. „Crijnssen"	6 November.
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:	
SS. „Venezuela"	**3 October**
SS. „van Rensselaer"	**17 October.**
SS. „Simon Bolivar"	**7 November.**
Naar Port-au-Prince en New-York:	
SS. „Oranje Nassau"	30 September.
SS. „Nickerie"	21 October.
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:	
SS. „Pr. Fred. Hendrik"	7 Oct.
SS. „Oranje Nassau"	28 October.
NAAR Pto. Cab. en New-York:	
SS. „Amazone"	27 September.
Naar Cristobal en Pacific Coast:	
SS. „Alkmaar"	27 September.
Naar Maracaibo:	
SS. „Calypso"	24 Sept.
SS. „Clio"	24 September.
SS. „BOSCOOP" Direct naar Rotterdam	**26 September.**

BERICHTEN

Verlof van Zijne Exc. Gouverneur Fruytier

Bij Kon. Besl. is aan Zijne Excellentie Gouverneur Ir. L. A. FRUYTIER verlof verleend om zich naar Nederland te begeven, in verband met de gebeurtenissen van 8 Juni ll.

Nu de taak van de Commissie in zake het onderzoek naar het optreden van de militaire en politioneele autoriteiten ten einde loopt, houdt de reis van den Gouverneur waarschijnlijk verband met de verklaring, door minister Koningsberger tegenover den voorzitter van de Tweede Kamer afgelegd, dat de ontvangen verslagen nog veel leemten en duistere punten bevatten, die opheldering behoeven.

3 October a.s. hoopt Zijne Excellentie, vergezeld van Echtgenoote en kinderen, per S. S. „Venezuela" te vertrekken.

Wij hopen van harte, dat Zijne Excellentie, na alles tot klaarheid te hebben gebracht, weer met nieuwen moed en werkkracht in ons midden moge terugkeeren, en dat het Hem gegeven zij, het program dat Hij zich in het belang van land en volk had voorgesteld, in al zijn volheid uit te voeren.

Hoog bezoek.

Donderdagmiddag hebben Zijne Excellentie [illegible] FRUYTIER en Echtge[illegible] [illegible]zoek gebracht aan het St. [illegible]e.

Daarna werd een bezoek gebracht aan de melaatscheninrichting Zaquito. Het hooge gezelschap was vergezeld door Dr. HENRIQUEZ, directeur van O. G. en den Z. E. Pater WAHLEN, Directeur van Zaquito. Voor alle verpleegden hadden Zijne Exc. en [illegible] wijn [illegible] schenkje had. Als een straal van licht en vertroosting in het menschelijk zoo troostlooze bestaan dezer arme lijders was het bezoek van Gouverneur en Echtgenoote.

Professiefeest.

Maandag a. s. 23 September zal Zijne Doorl. Hoogw. Mgr. VUYLSTEKE zijn 40 jarig Professiefeest in de Orde van den H. Dominicus herdenken.

En Dinsdag 24 September, hoopt de Zeereerw. Pastoor J. V. D. VEER zijn Gouden Professiefeest te vieren.

Aan beide Jubilarissen onze eerbiedige gelukwenschen.

Julianadok.

Het Julianadok, door de Ned. Scheepsbouwmaatschappij voor Curaçao gebouwd, is 21 Aug. zijn reis naar West-Indië begonnen. Het overbrengen geschiedt door de *Ganges* van de N. V. L. Smit & Co's Internationale sleepdienst te Rotterdam. Het dok bestaat uit 6 pontons, heeft een lengte van 365' 0", een breedte van 81' 6" en een hoogte van 33' 6". Bij het doorvaren van de sluizen te IJmuiden liet het aan weerszijden slechts 20 cM ruimte over.

De reis is ongeveer 4300 zeemijlen lang en zal twee maanden duren met oponthoud te Las Palmas en Barbados.

Volgens een corr. van de *N. R. Crt.* ging de vaart door het kanaal sneller dan verwacht werd. Men rekende op een vaartsnelheid van 5 K.M., maar er werd wel 8 K.M. geloopen. Het dok dat 8 uur 's morgens van Amsterdam vertrok, kwam 10 minuten vóór 12 na een zeer voorspoedige reis te IJmuiden aan. Het werd getrokken door vier sleepboten, twee voor en twee achter. Op het Noordzeekanaal passeerde het een viertal schepen, zonder dat het behoefde te worden vastgemaakt.

Tegen twee uur verliet het juist binnen gekomen stoomschip „Van Rensselaer" van de K. N. S. M. de sluis, en mocht het Julianadok binnen.

Heel voorzichtig, maar toch met vrij groote snelheid, trok de „Annie Goedkoop" van de Ned. Scheepsbouw Mij. het reusachtige gevaarte naar de sluis, terwijl een ander lid van de familie, de „Elisabeth Goedkoop" van achteren duwde.

Kapitein Kalkman voert het bevel over de „Ganges", terwijl het commando over het Juliana-dok in handen is van kapitein Vet. Met dezen laatste en den machinist zijn zeven man aanboord van het dok, in een uit den aard der zaak natuurlijk zeer eenvoudige accomodatie.

Dank zij het windstille weder, maar ook dank zij het groot beleid van allen, hoog en laag, die aan het binnenloodsen meewerkten, schoof het [illegible] oceaan zal voeren. Ter weerszijden was nog minder spatie dan aanvankelijk bericht werd, niet meer dan 2½ c. M, zoodat er voor en achter, en speciaal bij de vooruitstekende deelen van de sluiskolk, met kurkzakken en wrijfhouten moest worden gewerkt.

Af en toe hoorde men een licht gekraak, splinterde zoo'n wrijfhout wat af, maar niet meer dan eventjes.

Was of een kalme, zorgvuldige hand een kostbaar kleinood in een étui legde in plaats dat een dok van 325 voet lengte en 81,5 voet breedte een maar even wijdere sluiskolk werd ingetrokken. De autoriteiten sloegen de vorderingen van het dok binnen de enge sluiswanden nauwlettend gade. Na ruim een half uur was het schutten op voorbeeldelooze wijze afgeloopen, en verliet het dok de geopende sluisdeuren aan den zeekant.

De moeilijke arbeid was op gelukkige wijze volbracht. Voor den uittocht werden niet minder voorzorgsmaatregelen getroffen. Bij de semaphore liet de havenmeester de roode vlag hijschen, ten teeken dat geen schepen mochten binnenkomen. De „Ganges" nam de plaats in van de „Annie Goedkoop", de „Rozenburg" die van de „Elisabeth Goedkoop", en met een flink vaartje ging het naar buiten, zoodat cascades van water voor den hoogen bruinen drempel van het dok opbruischten.

Als een reusachtige U lag het dok op het water. Op de twee toegeklapte bruggen aan de voorzijde, stond kapitein VET, en gaf door een scheepsroeper aanwijzingen aan de sleepboot.

Wederom een prachtig stuk Hollandsch werk, dat bekwame Hollandsche zeelieden veilig over den grooten plas naar zijn verre bestemming zullen voeren, - zoover het in 's menschen hand ligt.

Hetgeen wij van harte hopen.

Curaçaosche Bond van het Douane personeel.

Een hartelijk welkom aan dezen nieuwen strijder op sociaal terrein.

Bij G. B. van Febr. 1929 No. 207 is de Bond, die ten doel heeft onderlinge hulp en bijstand te verleenen, op de wijze als in het Reglement is voorzien, goedgekeurd.

Voor de eerste maal treden als Bestuursleden op, de Heeren:

A. L. PIETERSZ, Voorzitter.
F. E. de JONGH, onder-Voorzitter.
J. A. HERNANDEZ, Secretaris.
H. QUAST, Penningmeester.
J. WAGNER, 1ste Commissaris.
D. DAVELAAR, 2de „

Moge de bond bloeien, en veel bijdragen tot de maatschappelijke welvaart zijner leden.

Vliegdienst Miami-Suriname

„De West" van 23 Juli vermeldt de aankomst te Paramaribo van een watervliegtuig van de Pan-American Airways Inc. De bemanning bestond uit 4 personen, waaronder een radiotelegrafist. Verder waren aan boord een tweetal vertegenwoordigers van de maatschappij om besprekingen te voeren met het gouvernement van Suriname met betrekking tot het maken van een contract voor het postvervoer van en naar Suriname. De gou[illegible] Zaterdagavond den heeren een audiëntie toe, waarbij men in principe tot overeenstemming geraakte wat betref de voorwaarden van het mailvervoer.

Het punt van uitgang van alle lijnen van de maatschappij is Miami in den staat Florida. Vandaar gaat men via Havanna, Haïti, Sta Domingo, Guadeloupe, Martinique, Trinidad, Demerara met als eindhaven voorloopig Paramaribo.

De mogelijkheid van doortrekken van deze lijn via Cayenne naar Brazilië en Argentinië wordt overwogen.

Met deze lijn, welke op 27 Augustus wordt geopend, zal het mogelijk zijn in ongeveer 4 dagen van uit Paramaribo mail te vervoeren naar New York. Van uit Miami is er dagelijksche postverbinding met New-York.

De „Emden"

17 October wordt hier verwacht de Duitsche lichte kruiser en schoolschip „Emden".

De „Emden" staat onder commando van den fregattenkapitein Lothar Arnauld de la Perière, die gedurende den grooten oorlog kapitein van een duikboot was, en als zoodanig hooge onderscheidingen, o. a. „Pour le mérite" heeft ontvangen.

De „Emden" heeft een inhoud van 6000 ton; de bewapening bestaat uit 8 kanonnen van 15 c.M., 3 van 8.8 c.M. en 8 bovenwaterlanceerbuizen.

Het schip is 150.5 M. lang, 14.3 M. breed en 5.3 M. diep.

Walvischvaarders.

Vrijdagmorgen kregen we opnieuw bezoek van een moederschip van de walvischvaarders, omringd door 5 kleinere scheepjes. Ze liepen Caracasbaai binnen om olie te bunkeren.

No. 2384 Zaterdag 21 September 1929. 46ste Jaargang.

Bijblad van de Amigoe di Curaçao

Hoe een wereldrijk ontstaat.

De groei van het Britsche rijk.

De gevolgen van den wereldoorlog.

Lujo Brentano, de bekende Duitsche econoom, heeft voltooid een ruim 2000 bladzijden tellend werk *„De geschiedenis der economische ontwikkeling van Engeland"*. Vooral het vierde en laatste deel, waarin de 85-jarige econoom vertelt, hoe Engeland tot een Amerikaansche, Aziatische en Afrikaansche mogendheid is geworden, verdient onze aandacht. Het is daarom, dat wij meenen goed te doen er hier het een en ander over mede te deelen.

Canada.

Een land, dat voortdurend moeilijkheden oplevert. Een land vol tegenstellingen. Franschen en Engelschen. Bloedige opstanden doen zich voor. Dan gaat Graaf Durham, het type van een Britsch aristocraat, opvliegend, geen tegenspraak verdragen kunnende, ridderlijk, enthousiast, steeds bereid voor de rechten der zwakken op te komen. Hij brengt een oplossing. Veroorzaakt door zijn radicale maatregelen zijn eigen val. Maar zijn voorstellen vormen den grondslag voor een nieuwe koloniale politiek, die de kolonie tot Dominion verheft en volledig zelfbestuur geeft. Daardoor weet Engeland de Fransche Canadeezen dusdanig te bevredigen, dat een van hen de woorden spreekt: — Het laatste kanon, dat ter verdediging van de Britsche macht in Amerika wordt afgevuurd, zal door de Fransche Canadeezen worden afgeschoten!

Australië.

Australië begint als strafkolonie. Het vastland van dit werelddeel wordt Engelsch, doordat kapitein Philipp zes dagen eerder dan twee Fransche schepen, [illegible] met hetzelfde landveroveringsdoel [illegible] waren, de kust bereikt. Nieuw-Zeeland wordt niet door den staat, maar door een particuliere maatschappij in bezit genomen, die daartoe koninklijke vrijbrieven ontving. De zendelingen verzetten zich tegen het indringen der Engelschen. Het blijkt, dat niet alleen het zieleheil der maori's, maar ook [illegible] speculatie op eigen houtje hun [illegible] beïnvloedde. De hervormer van [illegible] koloniesysteem wordt Wakefield, [illegible] in het overreden van menschen, die het niet met hem eens waren. In de gevangenis, waar hij meerdere jaren doorbracht omdat hij gepoogd had rijke erfdochters te ontvoeren, ontwierp hij zijn plan voor een uitstekende kolonisatie. Ook Australië en Nieuw-Zeeland kregen zelfbestuur en vormen thans de eenige Britsche kolonie, waarvan de bevolking geheel uit Engelschen bestaat en haar Engelsch karakter vol trotsch hoog houdt.

Zuid-Afrika.

In Zuid-Afrika heerscht de Hollandsche Compagnie zoo despotisch, dat de Nederlandsche kolonisten vragen om de komst van een Engelsche vloot, die hen uit dit Duivelsland verlossen zal. De Engelsche vloot komt. Zij neemt Kaapland in bezit om te verhinderen, dat het in Fransche handen valt. De Boeren worden met de vervulling van hun wenschen gestraft.

Door een trek naar het Noorden pogen zij zich van de Britsche heerschappij te verlossen. Onder de deelnemers aan den eersten grooten Trek bevindt zich ook een 10-jarige jongen, die nauwelijks een geweer kan dragen. Het is Paul Kruger.

Aanvankelijk blijft Engeland de Trekkers als zijn onderdanen beschouwen. Dan verwerven zij hun volledige vrijheid.

Deze toestand verandert echter als een Boeren-kind aan de oevers van de Vaal een glanzenden steen vindt: de beste diamantmijnen ter wereld mogen voor het Britsche Rijk niet verloren gaan. Engeland annexeert....

Cecil Rhodes gaat naar Zuid-Afrika. Hij beroemt er zich op, dat iedereen te koop is, als men hem bij goede beursspeculatie weet te interesseeren. Hij organiseert als Zuid-Afrikaansch minister den bende-inval van Jameson in het naburige Boerenland.

Het komt tot den Boerenoorlog — en de 10-jarige jongen is inmiddels president geworden....

De uitslag kan niet twijfelachtig zijn, als de geheele reusachtige Britsche legermacht gesteld wordt tegen 50.000 Boeren. Er volgt een brutale en wreede vernietigingsoorlog — op den voet gevolgd door een vleiende verzoeningspolitiek. Volledig zelfbestuur krijgen de overwonnenen. De Unie van Zuid-Afrika wordt opgericht.

En in den wereldoorlog sturen de Boeren, die twaalf jaar te voren Engelands verbitterdste vijanden waren, den Britten 78.000 man te hulp.

Indië. — Is de Britsche heerschappij een zegen?

Bismarck weigerde nog in 1871 een poging te doen om Fransche koloniën te annexeeren: koloniën zouden voor Duitschland zijn als de pelzen voor Poolsche prinsen, die zelfs geen geld hadden om hemden te koopen. Aldus Bismarck. Ook Disraeli, de groote Britsche staatsman, beweerde: de ellendige koloniën zijn als een molensteen aan den nek.

Desondanks sticht Engeland buiten zijn Dominions, die zichzelf regeeren, een reusachtig, door de Britsche bureaucratie autocratisch bestuurd koloniaal rijk. Is Engeland's heerschappij nuttig voor de inboorlingen?

Het resultaat is steeds hetzelfde. Men neemt de bewoners hun grond af. Bloedige opstanden volgen en worden op bloedige wijze onderdrukt. De slavernij wordt opgeheven. Barbaarsche toestanden, zooals in West-Indië waar in doorsnee iedere slaaf na zeven jaar bezweek, worden verbeterd. Maar doordat men den inboorlingen hun land afneemt, maakt men van slaven proletariërs. Zeer zeker echter brengt de Britsche heerschappij vrede en orde. Straten worden aangelegd, spoorwegen en havens, de bodemcultuur wordt verbeterd. Of de economische toestand echter beter wordt, valt te betwijfelen, aldus Brentano.

Is het in Indië beter? Het trotsche Britsche keizerrijk heeft in het standbeeld voor gouverneur-generaal Lord Bentinck in Calcutta de woorden gegrift: — „Het streven der regeering is het welzijn der onderdanen". Maar zelfs de meest welwillende onderkoning stuit op den granieten tegenstand der bureaucratie. Desondanks valt vooruitgang te constateeren. Een officieele mededeeling uit 1924 zegt daaromtrent: Vroeger beduidde hongersnood, dat er absoluut geen voedsel meer voorradig was; thans beteekent hongersnood, dat een deel der bevolking de hooge prijzen der levensmiddelen niet kan betalen. En op de slagvelden van Vlaanderen en Arabië vochten een millioen Indiërs voor de Britsche wereldheerschappij....

Na den oorlog verlangt Indië zelfbestuur. Het wil Dominion worden. Brentano zegt daarover: „Men kan zich moeilijk indenken, dat op den duur de niet eens 200.000 Engelschen dit verlangen van 319 millioen Indiërs onvervuld kunnen laten".

De gevolgen van den wereld-oorlog.

Brentano spreekt in het slothoofdstuk ook over de gevolgen van den wereldoorlog. Economisch gesproken is de overwinning der Geallieerden op Duitschland een overwinning van het mercantilisme op den vrijhandel van Engeland. En de tarievenpolitiek van na den oorlog kan volgens Brentano slechts beschouwd worden als 'n voortzetting met nieuwe middelen van de oorlogspolitiek. Men dringt het overwonnen Duitschland vredesvoorwaarden op in den geest van het oude mercantilisme, dat in de economische vernietiging van den vijand de buit van den overwinnaar zag. Engeland duldt vredesvoorwaarden, „die de Duitschers tot schuldslaven der overwinnaars maken, gedurende de rest van de 20ste eeuw". Engeland duldt, „dat de Volkenbond" tot een organisatie der verzadigde volkeren ter onderdrukking van de hongerigen en ter vereeuwiging van de nederlaag der overwonnenen wordt. Engeland duldt, het ontstaan en de bevestiging van een absolute Fransche militaire overheersching van het vasteland van Europa."

Staatsrechtelijk beteekent de wereldoorlog de ontbinding van het Vereenigde Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland en zijn vervanging door een Bond van zelfstandige Staten, waarin Engeland een gelijkgerechtigde van de Dominions is en het eere-voorzitterschap bekleedt. Zijn koloniën hebben het tot verraad aan den vrijhandel gedwongen en zijn toch zelf slechts aan Engeland gebonden, zoolang zij daar goedkooper dan elders kunnen koopen. De Indische heerschappij wordt bedreigd, de voornaamste industrieën zijn noodlijdend, de kapitaal-uitvoer heeft opgehouden te bestaan, Amerika is economisch de belangrijkste mogendheid geworden, de rijkdom is verminderd, Frankrijk heeft de hegemonie over het vasteland van Europa verworven. Nimmer, dat geven zelfs Engelschen toe, is zoozeer het oude gezegde bewaarheid: dat oorlog niet alleen de verliezers, maar ook de overwinnaars schaadt..

Het Britsche wereldrijk is niet door den Staat, maar door het kapitaal geschapen. Brentano ontkent, dat het kapitalisme zijn taak vervuld heeft en ten onder gaat. Zelfs wanneer het waar was, dat in Europa de rol van het kapitalisme was uitgespeeld, dan nog heeft het voor het overgroote deel der wereld heel wat te verrichten. Alle vooruitgang is te danken aan het initiatief van enkelingen. De maatschappij volgde, om te beheerschen, zich toe te eigenen, of na te maken en te doen, wat eenlingen hadden tot stand gebracht. Geen economische ordening verdwijnt, zoolang er nog taken te volbrengen zijn, die slechts door haar volbracht kunnen worden.

Zal de Britsche Statenbond lang voortbestaan?

In dit verband is van belang, dat de kleurlingen ontwaken. De oude gekoloniseerde volken zijn tijdens den wereldoorlog nieuwe verlangens gaan koesteren. Allen denken en wenschen van de Europeanen wat een Oostersche krant aldus formuleerde: „O, vraten ze elkander maar op!"

Doch ook wanneer het Britsche Rijk ten onder gaat, blijft de cultuur, die de Engelschen geschapen hebben, voortbestaan. Alle landen hebben deel aan hetgeen de Britten tot stand hebben gebracht. Zelfs de rebellie der kleurlingen tegen de blanken is de vrucht van zaad, door Engelschen uitgestrooid.

Een wereldrijk dus: Engeland en de Dominions.

Wat zal er echter gebeuren, als deze Dominions eens afvallig worden, omdat zij bij anderen meer economisch voordeel kunnen behalen?

(Het Centrum)

Waarnemend Gouverneur. Bij Kon. Besl. is de Heer H. SCHOTBORGH, Administrateur van Financiën, benoemd tot waarnemend Gouverneur, gedurende de afwezigheid van Zijne Exc. Gouvernuer FRUYTIER.

Opgericht.

De Sport Vereeniging **„UNI"** [Uitspanning na inspanning[.

Het Bestuur is als volgt samengesteld:

- J. L. Hewitt — Voorzitter
- G. A. Visser — Secretaris
- G. A. Chundro — Penningmeester
- L. L. Eggers, W. Belgrave — Commissarissen

Er kunnen nog steeds leden toetreden. Inlichtingen zijn te bekomen bij een van de bovenvermelde heeren.

2—1 Curaçao, 18 September 1929.

St. CECILIA.

Programma der uitvoering op 22 September 1929 des avonds om 7.30 uur op het BRIONPLEIN.

1. Mein Regiment. Marsch. Blankenburg.
2. Si j'etais Roi ouverture. Adam.
3. Ensueño Seductor Valse J. Rosas.
4. Fantaisie sur Aida Verdi
5. Yo te Amo. Fox-trot Whiting
6. Adieu Bourgogne ouverture Monjue
7. Asalto Danza Campos
8. Werkstaking der muzikanten Ch. Geng

„Lindy" komt.

Volgende week 27 September zal Curaçao de eer hebben Kolonel LINDBERGH en zijn echtgenoote te ontvangen. De *Pan American Airways Inc.* heeft meegedeeld, dat kol. LINDBERGH den 20sten dezer zou opstijgen te Miami, om, vergezeld van zijn echtgenoote een vlucht van 7000 mijl te maken naar West-Indië, n.l. Paramaribo, verder over de Caraïbische zee via Panama en Midden-Amerika. LINDBERGH zou ook een beleefdheidsvisite maken aan president PEREZ te Caracas.

Naar wij uit goede bron vernemen, zal komende van Paramaribo LINDBERGH hier neerdalen, om benzine in te nemen, en na oponthoud van een uur, zijn reis vervolgen naar Maracay. Onze welkomstgroeten aan Kolonel LINDBERGH en Echtgenoote.

Goede reis.

Woensdag a.s. vertrekt Luitenant BERGER, per S.S. „Boskoop" met verlof naar Holland, tot herstel van gezondheid. Wegens de overspanning ten gevolge van overstelpende werkzaamheden der laatste maanden, heeft de dokter een zeereis noodig geoordeeld. Luitenant BERGER hoopt een maand in Nederland te blijven, en dan met een flink detachement politietroepen hier terug te keeren.

Wij wenschen luitenant BERGER van harte een voorspoedige reis, en een volledig herstel van zijn gezondheid.

West-Indische fantasie.

Dinsdagavond liep 't gerucht, dat een zwaar onweer, eigenlijk een kleine storm, gewoed had op Aruba. Huizen zouden zijn omgewaaid, en ik weet niet wat al weer. Het leek niet onwaarschijnlijk; want Maandagavond had 't ook op Curaçao sterk gelicht, en was op sommige plaatsen een flinke bui gevallen.

Woensdag vonden we een bevestiging van dit gerucht in de Boletin Comercial, die publiceerde dat volgens een draadloos bericht er een kleine storm gewoed had.

Donderdagmorgen bleek ons echter, dat er bij het Bestuur, niets daaromtrent bekend was. Hetgeen ons wel vreemd voorkwam; doch men verwachtte bericht met de „Maracaibo".

Op een draadloos telegram aan onzen agent te Aruba om verdere bijzonderheden omtrent het noodweer, ontvingen wij Donderdagmiddag het ontnuchterende antwoord: „geen noodweer, geen regen, geen wind." Tableau!

Een [illegible] ons [illegible] gen vragende, hetzelfde antwoord te hebben ontvangen:

„Ni sombra mes - zelfs geen schijntje!"

Regen.

Maandagavond viel er een flinke regenbui in de buurt van Suikertuintje, Groot Kwartier en ook te Willibrord en omstreken.

Dinsdagmorgen viel er wederom een aardige bui.

Volgens een draadlooze van Bonaire, heeft het er Woensdag zeer zwaar geregend en geonweerd. Er viel dien dag meer dan 100 m. m.

Brand.

Zaterdagavond kort nadat de heer S. te Minascarbay zich uit zijn winkel verwijderd had, brak er brand uit. 't Schijnt dat in een oogenblik alles in vlam stond, zoodat toen de brandspuit uit de stad arriveerde, deze niets meer te doen vond. Zoo goed als alles ging in de vlammen op.

Storm.

Een radiogram van 18 l.l. 5.5 p. m. uit Washington meldde, dat er aanwijzingen waren van een tropischen storm van geringe of gematigde intensiteit, op eenigen afstand ten Noorden van Portorico, en waarschijnlijk gaande in de richting Noord-west.

Kol. Raad.

In de vergadering van den Koloniaalen Raad van Maandag 16 September 1929 werden z. h. s. aangenomen twee ontwerpen tot wijziging van de Algemeene verordening op den in-, uit-, en doorvoer en een ontwerp tot verhooging van schutgelden.

Naar aanleiding van een bericht in de Nieuwe Arnhemsche Courant omtrent het radiogram van 10 Juli l.l. aan H. M. de Koningin, zegt de Voorzitter dat hij zich verplicht acht ter voorkoming van misverstand even in het licht te stellen welk verzoek de Koloniale Raad aan H. M. gezonden heeft.

Kindervoorstelling.

Zondagmiddag 5 uur groote kindervoorstelling, voor de meisjes der verschillende scholen, in de zaal van den R.K. Volksbond, Kerkplein, Otrabanda.

De bekende goochelaar en vingerkunstenaar *Verra* zal zijn toeren vertoonen.

Toegangskaartjes tegen 50 cent te bekomen bij de *Cooperatieve Vereeniging & Nijverheid* en bij Pater KOENEN, Pastorie, Otrabanda.

HORN-LINE.

List of sailings from CURAÇAO to:

HAMBURG via Pto. Cabello, La Guaira & Trinidad:		PTO. COLOMBIA & CARTAGENA:	To Santa Marta:
Name of Motorship:			
Frida Horn	26 May	10 May	10 May
MIMI HORN	9 June	23 May	
Presidente Gomez	23 June	6 June	6 June
Heinz Horn	7 July	20 June	
INGRID HORN	21 July	4 July	4 July
Frida Horn	18 August	2 August	2 August
MIMI HORN	1 Sept.	15 August	
Presidente Gomez	15 Sept.	29 August	29 August
Heinz Horn	29 Sept.	12 September	
INGRID HORN	13 October	26 September	26 September

To Kingston & Port au Prince, via Jacmel:

Consul Horn	25 May
Waldtraut Horn	22 June
Minna Horn	20 July
Henry Horn	17 August
Consul Horn	14 Sept.
Waldtraut Horn	12 October
Minna Horn	9 Nov.

To Maracaibo frequent sailings by:
Zulia, cargo and passengers. Karibia, cargo only

Haar Twee Beschermers

Haar hond beschermt haar tegen de vijanden die hij kan zien en hooren. En Mennen Borated Talcum beschermt haar tegen de drie onzichtbare vijanden: *vocht, wrijving en infectie.*

Mennen trekt badwater, urine en uitwaseming uit de diepe huidplooien. Een beschermend laagje van dit poeder voorkomt rood worden der huid en gaat infectie tegen.

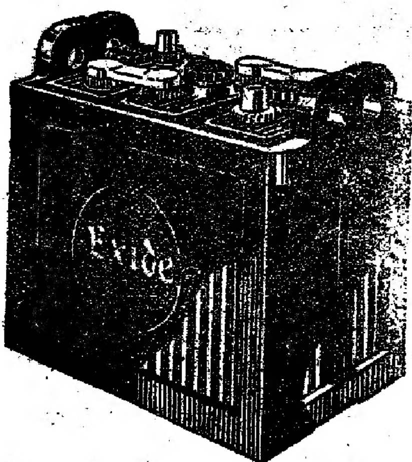
Probeert Mennen Borated Talcum op onze kosten. Gebruikt de coupon

MENNEN BORATED TALCUM

THE MENNEN CO. 433-6
Newark, N.J., U.S.A.
Zend mij s.v.p. gratis monster als hierboven aangeboden.
Naam..........
Adres..........

Another GOOD REASON *for* BUYING *an*

Exide BATTERY

At the present low prices, every car owner can now enjoy the satisfaction and security of an Exide Battery.

Exide Batteries contain the best materials that can be obtained. And these materials are combined into a perfectly balanced unit by The Electric Storage Battery Company, a company with forty years' experience in building batteries for every purpose.

Exclusive Agent, for Curaçao, Aruba & Bonaire,
D. Cardoze.
Hendrikplein No. 9.

A GOOD OPPORTUNITY

During the extreme heat of the present season which often debilitates and upsets the digestion, it is advisable to take a light food such as „OVOMALTINA", which constitutes an ideal beverage for breakfast, both for adults and children. Having the delicious flavour of chocolate, its nutritive value is apparent from first trial. It is not heating like cacoa, not stimulating, like coffee but it is a natural product which is taken with very beneficial results.

Dr. A. Wander, S. A. Bern. Switzerland.
The Agent:
W. A. Palm, Curaçao. Brionplein-Otrabanda.

2—2

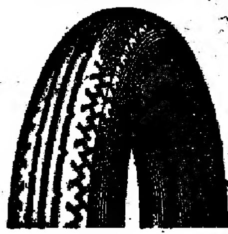
Om den eetlust op te wekken niets beter dan een glas SCHLOSS voor 't eten.
5—13

WHY BE STINGY WITH AIR - IT'S FREE!

Keep your tires inflated to the proper pressure if you want the most in mileage, service and satisfaction.

Drive in our service station each week and let us check your air pressure and wheel alignment, and inspect your tires for cuts and bruises. This service is free.

Firestone

TIRES AND TUBES

SOLE DISTRIBUTORS:
A. D. CAPRILES & Co.
Heerenstraat No. 20.

Sub-dealers.
Galmeyer & Co. Otrabanda.
Galmeyer & Co. Semikok
B. J. Arends Aruba.

Desde 1764
El Té de Otto Roelofs es el mejor

Wegens vertrek uit de Kolonie wordt te koop aangeboden een stukje grond, Roode weg, naast de Procureur-Generaal. Te bevragen bij F. D. Mursing, aldaar.
3—3

Wilt ge goed slapen en heerlijk droomen neem dan een glas SCHLOSS voor ge slapen gaat.
5—13

MENSING& CO. AGENTEN.

5 Koninklyke Huizen worden groot gebracht met

Glaxo

(Engelsche product)

Dit kindermeel heeft zyn goeden naam te danken aan zyn zuiverheid en voedzaamheid, en aan het feit, dat het kinderen gezond en sterk vormt. De moeders, die dit meel hier gedurende de 5 laatste jaren gebruikt hebben, zyn zeer tevreden over het verkregen resultaat, omdat Glaxo zoo buitengewoon goed is voor kinderen.

Heeren MENSING & Co.

Bij part. degelijk pension (f 24.50) aangeb. voor 5 nette pers: KLEINJAN Berg Altena 131. Coral Grandi; vlak bij nieuwe aanlegplaats der Islabootjes.

De maanden vóór baby's komst

Meer dan ooit is Uw lichamelijke gezondheid in dezen tijd van belang — voor Uzelf èn voor de ontwikkeling van Uw kind.

Zorg daarom, dat Uw lichaam de grondstoffen, noodig voor den opbouw der duizenden cellen van spieren, beenderen en bloed in het snel groeiend organisme - in ruime mate krijgt toegevoerd. *Kalk* vormt daarbij een der noodzakelijkste voedingsstoffen, omdat de kern van iedere lichaamscel geheel uit kalk is opgebouwd.

Voer Uw lichaam dan ook extra kalk toe in dezen tijd, met Kalzan - het kalkvoedsel.

„Kalzan bevordert de ontwikkeling van sterke beenderen en tanden en beschermt de verwachtende en zoogende moeder tegen de gevaren van kalktekort (algemeene verzwakking, haaruitval, enz.)" schrijft 'n geneesheer in „The Practitioner" Jan. 1926.

Kalzan geeft de zoo noodzakelijke extra kalk in juiste wetenschappelijke samenstelling (natrium en calcium lactaat) die ook werkelijk - in tegenstelling met bijna alle andere vormen van kalktoediening - geheel door het lichaam wordt opgenomen en behouden.

Begin nog heden geregeld Kalzan te nemen.

KALZAN
Het Kalkvoedsel
Verkrijgbaar in alle Apotheken

Zoo gij wenscht dat Uw afzet op een verrassende wijze stijgt,
verkoopt dan uitsluitend **„Bill-Brau Bier"** in Uw café.

BILL-BRAU is bekend over de heele wereld als onovertroffen wat smaak en qualiteit betreft.

Vergeet vooral niet dat de etiquetten ingeruild kunnen worden tegen contant a Fls. 0.01 per stuk bij ondergeteekenden, en tegen koopwaar in de winkels „LA FRANCIA", „LA LUNA" en „LA PALMA".

de Jongh & Martijn,
AGENTEN.
9—5

LA CASA ROSADA.

Hierbij maken wij aan het publiek in het algemeen en aan onze klanten in het bijzonder, bekend, dat onze provisiezaak zonder verandering hoegenaamd zal blijven doorgaan in onze zaak Hendrikplein hoek Columbusstraat en dat ons kantoor verplaatst is naar het huis Hendrikplein boven AUBURN & STEWART SALES SERVICE.

C. WINKEL EN ZONEN.

De firma C. WINKEL EN ZONEN zegt hierbij hartelijk dank aan allen die hun hulp verleend hebben en hun belangstelling hebben getoond ter gelegenheid van de groote brand in den ochtend van den 1sten September, hun tevens de verzekering gevende dat dit ten zeerste door de vennooten en hun families wordt geapprecieerd.
3-3 Curaçao Sept. 2 1929.

WAAROM MEN OP CURAÇAO, VREEMD BIER KOOPEN ZOU TERWIJL WIJ TOCH HIER, HEBBEN GOED AMSTELBIER!
4—3